

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

СЕВ, ДУ 2152

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4507 din 08.08 2018
La nr. 260 din 16 iulie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr.461 din 30.07.2001, comunicăm următoarele.

Potrivit art.28 alin.(4) din Legea integrității nr.82/2017, „*Expertiza anticorupție, cu excepțiile stabilite la alin.(2) și (3), se efectuează de către Centrul Național Anticorupție doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. În cazul proiectelor inițiate de Guvern, acestea se consideră definitivare înainte de a fi transmise spre expertiza juridică, iar în cazul inițiativelor altor categorii de autori – după înregistrarea proiectelor în Parlament*”.

Proiectul de lege a fost expediat Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție la data de 18.07.2018, termenul legal de executare fiind „*de 10 zile lucrătoare din momentul transmiterii proiectului la Centrul Național Anticorupție*” conform art.28 alin.(6) din Legea integrității nr. 82/2017. Astfel, termenul de efectuare a expertizei anticorupție asupra proiectului de lege era de 31.07.2018.

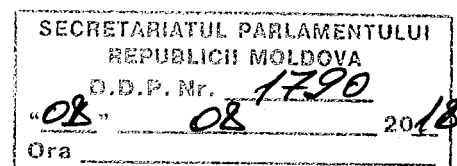
Totodată, statuăm că acest proiect a fost inclus pe ordinea de zi a Parlamentului și adoptat (în două lecturi) în ședința plenară din data de 20.07.2018.

Prin urmare, inițiativa legislativă nr.260 din 16.07.2018 nu se supune expertizei anticorupție din considerentul că expertiza anticorupție se efectuează asupra proiectelor de acte normative, nu și asupra actelor normative deja adoptate.

Director adjunct

Lidia CHIREOGLO

Ex.: Vadim Curmei
Tel.: 022/257308

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4501 din 06.08 2018
La nr. 283 din 24 iulie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Vă comunicăm următoarele.

Potrivit art.28 alin.(4) din Legea integrității nr.82/2017, „Expertiza anticorupție, cu excepțiile stabilite la alin.(2) și (3), se efectuează de către Centrul Național Anticorupție doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiectiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. În cazul proiectelor inițiate de Guvern, acestea se consideră definitivate înainte de a fi transmise spre expertiza juridică, iar în cazul inițiativelor altor categorii de autori – după înregistrarea proiectelor în Parlament”.

Proiectul de lege a fost expediat Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție la data de 24.07.2018, termenul legal de executare fiind „de 10 zile lucrătoare din momentul transmiterii proiectului la Centrul Național Anticorupție” conform art.28 alin.(6) din Legea integrității nr. 82/2017. Astfel, termenul de efectuare a expertizei anticorupție asupra proiectului de lege era de 06.08.2018.

Totodată, statuăm că acest proiect a fost inclus pe ordinea de zi a Parlamentului și adoptat (în două lecturi) în ședința plenară din data de 26.07.2018.

Prin urmare, inițiativa legislativă nr.283 din 24.07.2018 nu se supune expertizei anticorupție din considerentul că expertiza anticorupție se efectuează asupra proiectelor de acte normative, nu și asupra actelor normative deja adoptate.

Director adjunct

L. Chireoglo

Lidia CHIREOGLO

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	1791
“08”	08 2018
Ora	

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

2180 СЕВ. ЗУ

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2.4500 din 06.08 2018
La nr. 284 din 24 iulie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege privind declararea voluntară și stimularea fiscală, Vă comunicăm următoarele.

Potrivit art.28 alin.(4) din Legea integrității nr.82/2017, „*Expertiza anticorupție, cu excepțiile stabilite la alin.(2) și (3), se efectuează de către Centrul Național Anticorupție doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. În cazul proiectelor inițiate de Guvern, acestea se consideră definitive înainte de a fi transmise spre expertiza juridică, iar în cazul inițiativelor altor categorii de autori – după înregistrarea proiectelor în Parlament*”.

Proiectul de lege a fost expediat Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție la data de 24.07.2018, termenul legal de executare fiind „*de 10 zile lucrătoare din momentul transmiterii proiectului la Centrul Național Anticorupție*” conform art.28 alin.(6) din Legea integrității nr. 82/2017. Astfel, termenul de efectuare a expertizei anticorupție asupra proiectului de lege este de 06.08.2018.

Totodată, statuăm că acest proiect a fost inclus pe ordinea de zi a Parlamentului și adoptat (în două lecturi) în ședința plenară din data de 26.07.2018.

Prin urmare, inițiativa legislativă nr.284 din 24.07.2018 nu se supune expertizei anticorupție din considerentul că expertiza anticorupție se efectuează asupra proiectelor de acte normative, nu și asupra actelor normative deja adoptate.

Director adjunct

L. Chireoglo

Lidia CHIREOGLO

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2.4567 din 13.07. 2018
La nr. 258 din 13 iulie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii asociațiilor de economii și împrumut nr. 139 din 21.06.2007.

Anexă: potrivit textului – 5 (cinci) file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

Ex.: Creciun Ilie
Tel.: 022 257 308

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>1818</u>
" <u>14</u> "	<u>08</u> 20 <u>18</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5310 din 07.08.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii asociațiilor de economii și împrumut nr.139 din 21 iunie 2007

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul Republicii Moldova, iar autori nemijlociți sunt Deputații în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de lege nu se regăsește pe pagina web a Parlamentului, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legale cu privire la transparența procesului de elaborare a deciziilor, statuate la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Textul proiectului și nota informativă au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului www.parlament.md la data de 13.07.2018, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat.

Având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova și părțile interesate au acces la proiect, se constată că în procesul de promovare a proiectului asigurarea transparenței decizionale, stabilită de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost în mare parte asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop *„instituirea unor instrumente fiabile de redresare financiară a asociațiilor de economii și împrumut (AEÎ) necesare în vederea prevenirii insolvenței acestora și asigurarea stabilității sistemului în ansamblul său, în contextul posibilelor riscuri generate de nerambursarea în termen a depunerilor de economii atrase de la populație”.*

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propun un șir de modificări la Legea cu privire la asociațiile de economii și împrumut, printre care sunt următoarele:

- instituirea obligației asociațiilor de economii și împrumut de a fi membri ai asociației naționale centrale;
- reglementarea regimului de administrare specială a asociației de economii și împrumut.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se urmărește satisfacerea interesului public de ridicare a nivelului siguranței asociațiilor de economii și împrumut.

Cu toate acestea, unele reglementări din proiect sunt de natură să contribuie la realizarea manifestărilor de corupție. În acest context au fost identificați factori de risc precum ar fi: ambiguitatea procedurilor administrative, lacună în drept, formulare ambiguă care admite

interpretări abuzive.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și elementele noi, precum și modul de încorporare a proiectului în cadrul normativ în vigoare.

Totuși, se constată o analiză modestă a elementelor novatorii cu care se intervine.

În nota informativă, nu este redat pe deplin conceptul de asociere obligatorie a asociațiilor în cadrul unei asociații naționale centrale, care ar fi finalitățile pozitive, dar și riscurile. În acest context, se impune și examinarea încadrării proiectului în sistemul de drept prin prisma principiilor concurenței libere, care ar putea fi realizată de către autoritatea de concurență.

Totodată, nu se explică necesitatea concentrării tuturor funcțiilor în mâinile administratorului special prin suspendarea activității organelor de conducere și de control ale asociației.

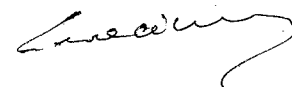
În ceea ce privește, asociația centrală, care este unică, nu este cunoscut raționamentul ca din cei 7 membri ai consiliului, 4 să fie desemnați de către autoritățile statale.

Prin urmare, nota informativă urmează a fi completată cu analizele relevante care să argumenteze necesitatea modificărilor legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.f) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „f) fundamentarea economico-financiară".

Având în vedere natura relațiilor sociale reglementate de proiect, implementarea proiectului nu presupune alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul public național.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textului proiectului actului normative se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

În textul proiectului au fost identificate reglementari caracterizate de ambiguitate și confuzie.

Astfel, în unele reglementări sunt prevăzute situații concrete și, respectiv, acțiuni concrete pe care urmează să le realizeze autoritatea de supraveghere, însă se utilizează formulări de genul: „este în drept”, „dacă este cazul”, diminuând astfel predictibilitatea reglementărilor.

Totodată, sunt utilizate expresiile „risc excesiv” și „stabilitate financiară”, a căror semnificație, în contextul reglementărilor din proiect, nu este certă.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

În proiect este prevăzută competența autorității de supraveghere de a dispune intentarea procedurii de insolvență a asociației sau lichidarea silită a asociației, prevederi ce contravin Legii insolvenței și Codului Civil. Aspectele detaliate sunt expuse la compartimentul III din prezentul Raport.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea autorității de supraveghere, care este Comisia Națională a Pieței Financiare. În acest context, autorității îi sunt atribuite o serie de atribuții, unele dintre care nu sunt de competența acesteia, cum ar fi: intentarea procedurii de insolvență, lichidarea silită a societății.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Art. I pct. 14 din proiect

„Art.I. - *Legea asociațiilor de economii și împrumut nr.139 din 21 iunie 2007 [...], se modifică după cum urmează:*

14. După articolul 50 se introduce articolul 50¹ cu următorul conținut:

Articolul 50¹. Administrarea specială

(2) Autoritatea de supraveghere este în drept să instituie administrarea specială în cazul în care se constată cel puțin una din următoarele situații [...];

(11) [...] În cazul în care administratorul special nu respectă prevederile legale, nu exercită sau exercită necorespunzător atribuțiile sale, autoritatea de supraveghere este în drept să dispună, prin decizie motivată, destituirea acestuia din funcție [...];

(15) Autoritatea de supraveghere este în drept să stabilească condițiile și limitele cheltuielilor legate de administrarea specială a asociației [...];

(19) Prin decizia de încetare a procedurii de administrare specială, autoritatea de supraveghere dispune, dacă este cazul, revocarea administratorului special desemnat în condițiile prezentei legi și încetarea atribuțiilor acestuia".

Obiecții:

Prin norma menționată se introduce un articol nou în Legea asociațiilor de economii și împrumut, care reglementează administrarea specială.

În cadrul administrării speciale, autorității de supraveghere îi revin o serie de atribuții, însă în normele precitate, atribuțiile autorității sunt prezentate drept posibilități, drepturi.

În reglementările enunțate sunt prevăzute situații concrete și, respectiv, acțiuni concrete pe care urmează să le realizeze autoritatea de supraveghere, însă utilizarea formulărilor „*este în drept*”, „*dacă este cazul*” generează posibilități de a interpreta abuziv aceste reglementări. Or, în cazul întrunirii unui cumul de circumstanțe prevăzute de lege, autoritatea publică trebuie să acționeze fără acordarea posibilității de a uza de norme precum „*este în drept*”.

Coruptibilitatea acestui element rezidă în discreția funcționarilor care apare în cazul utilizării unor asemenea determinări permissive ale competențelor lor, care urmau a fi stabilite de o manieră imperativă. Această discreție poate fi folosită în mod abuziv de către funcționar pentru a nu-și executa obligațiile sale legale tocmai în virtutea caracterului permisiv al formulării competențelor sale. Riscul de coruptibilitate a acestor norme crește în cazul în care lipsesc criteriile pentru a stabili în ce cazuri funcționarul „*este în drept*” sau „*poate*” și în ce cazuri este în drept și poate să nu-și realizeze competențele.

Recomandări:

Înlocuirea expresiilor relevate cu expresii care indică o cerință imperativă și acțiuni iminente ale autorității de supraveghere.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - influențare necorespunzătoare
- Legalizarea actelor de:
 - corupere pasivă
 - abuz de serviciu

- 2 -

Art. I pct. 14 din proiect

„Art.I. - *Legea asociațiilor de economii și împrumut nr.139 din 21 iunie 2007 [...], se modifică după cum urmează:*

14. După articolul 50 se introduce articolul 50¹ cu următorul conținut:

Articolul 50¹. Administrarea specială

(3) Administrarea specială se instituie prin desemnarea de către autoritatea de supraveghere, prin decizie motivată, a unui administrator special. Persoanele desemnate în calitate de administrator special al asociației vor corespunde cerințelor autorității de supraveghere stabilite conform actelor sale normative”.

Obiecții:

Specificul reglementării prenotate constă în faptul că autoritatea de supraveghere desemnează un administrator special pentru o asociație pentru o perioadă de maxim doi ani. Acest administrator, potrivit alin.(7) din articolul 50¹, dispune de toate competențele adunării generale a membrilor și ale organelor de conducere ale asociației respective, iar activitatea organelor de conducere și control ale asociației se suspendă pentru întreaga perioadă a administrării speciale.

Având în vedere plenitudinea împuternicirilor administratorului special și importanța funcțiilor în asociație, legea urmează să prevadă niște garanții solide pentru prevenirea abuzurilor și manifestărilor de corupție. Însă, proiectul de lege lasă la latitudinea autorității de supraveghere de a reglementa cerințele față de administratorul special.

Lipsa în lege a unor reglementări de principiu referitoare la modul de selectarea a administratorului special, condițiile necesare a fi îndeplinite de către acesta, cazurile de revocare din funcție ș.a. constituie un factor de risc care poate genera manifestări de corupție.

Pericolul coruptibilității acestui element constă în incertitudinea pe care o creează în relațiile sociale, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, ambiguitatea atribuțiilor funcționarilor publici și a procedurilor administrative de care ei sunt responsabili, situații în care autoritățile responsabile de executarea legii respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.

Recomandări:

Reglementarea modului de selectare a administratorului special, condițiile necesare a fi îndeplinite de către acesta, cazurile de revocare din funcție și alte garanții pentru prevenirea abuzurilor și manifestărilor de corupție.

<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice ● Lacună de drept 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - conflict de interese și/sau favoritism - influențare necorespunzătoare ● Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - depășire a atribuțiilor de serviciu - abuz de serviciu
---	---

- 3 -

Art. I pct. 14 din proiect

„Art.I. - *Legea asociațiilor de economii și împrumut nr.139 din 21 iunie 2007 [...], se modifică după cum urmează:*

14. După articolul 50 se introduce articolul 50¹ cu următorul conținut:

Articolul 50¹. Administrarea specială

(12) În cadrul administrării speciale autoritatea de supraveghere, asociația centrală și/sau administratorul special nu pot fi responsabili de prejudiciile cauzate în legătură cu acțiunile întreprinse, dacă aceste acțiuni au avut ca scop prevenirea riscului excesiv pentru stabilitatea financiară, protejarea intereselor depunătorilor de economii și ale membrilor asociației”.

Obiecții:

Norma prenotată stabilește faptul că, în cadrul administrării speciale, anumite persoane nu poartă răspundere pentru prejudiciile cauzate dacă acțiunile acestora au avut drept scop prevenirea riscului excesiv pentru stabilitatea financiară.

Fiind instituit un temei de eliberare de răspundere juridică, în proiect nu se regăsește semnificația acestui temei: prevenirea riscului excesiv pentru stabilitatea financiară. În aceste condiții, nu este clară semnificația „riscului excesiv”, limitele în cadrul cărora un risc poate fi considerat excesiv. Totodată, este incertă semnificația „stabilității financiare”, precum și faptul dacă „stabilitatea financiară” privește o persoană concretă sau un sistem.

Acordarea posibilității de eliberare de anumite responsabilități în condiții neclarificate de actele normative constituie un vid de reglementare, care poate genera interpretări diverse și, mai mult decât atât, manifestări de corupție. Or, în atare condiții, este iminentă tendința de a atribui orice acțiuni prejudiciabile scopului menționat în norma analizată.

În acest context, se impune specificarea detaliilor temeiului de eliberare de răspundere pentru a fi asigurată o calificare corectă, predictibilă și necompromisă a faptelor persoanelor menționate în normă și a circumstanțelor concrete.

Recomandări:

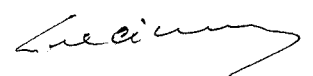
Specificarea elementelor constitutive ale temeiului de eliberare de răspundere: acțiuni întreprinse cu scopul prevenirii riscului excesiv pentru stabilitatea financiară.

Factori de risc:

- Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect
- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Lacună de drept
- Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - influențare necorespunzătoare
- Legalizarea actelor de:
 - abuz de serviciu
 - depășire a atribuțiilor de serviciu

refuzul sau inacțiunea entității publice

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - influențare necorespunzătoare
- Legalizarea actelor de:
 - abuz de serviciu
 - depășire a atribuțiilor de serviciu

- 4 -

Art. I pct. 14 din proiect

„Art.I. - *Legea asociațiilor de economii și împrumut nr.139 din 21 iunie 2007 [...], se modifică după cum urmează:*

14. După articolul 50 se introduce articolul 50¹ cu următorul conținut:

Articolul 50¹. Administrarea specială

(18) Prin decizia de încetare a procedurii de administrare specială, autoritatea de supraveghere dispune, după caz:

- a) revocarea deciziei de instituire a administrării speciale;
- b) intentarea procedurii de insolabilitate a asociației;
- c) lichidarea silită a asociației".

Obiecții:

Norma citată prevede 3 acte de dispoziție alternative ale autorității de supraveghere în cazul încetării procedurii de administrare specială.

În continuare expunem obiecții pentru fiecare dintre acțiuni:

a) „*revocarea deciziei de instituire a administrării speciale*” - nu este clar care este scopul scontat de autor și care sunt consecințele revocării deciziei de instituire a administrării speciale în situația în care autoritatea deja decide prin decizie încetarea procedurii de administrare specială. Totodată, este incertă deosebirea procedurii administrative de încetare a administrării speciale față de revocarea deciziei de instituire a administrării speciale.

Adăugător, se menționează că acțiunea de „revocare” semnifică anulare, abrogare. Astfel, nu este clar dacă anume acest sens este avut în vedere la formularea normei. De asemenea, este neclar dacă utilizarea sensului respectiv al termenului ar presupune un efect retroactiv al încetării administrării procedurii speciale și, eventual, acoperirea prejudiciilor cauzate;

b) „*intentarea procedurii de insolabilitate*” - această prevedere este în conflict cu art.34 alin.(1) din Legea insolabilității nr.149/2012, care prevede că „*Instanța de insolabilitate hotărăște, în baza aprecierii temeiului de insolabilitate și a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive, asupra intentării procedurii de insolabilitate sau asupra respingerii cererii introductive*”. Respectiv, conform reglementărilor speciale, doar instanța de judecată dispune de competența de a intenta un proces de insolabilitate.

În aceste, condiții poate fi stabilit dreptul autorității de a depune cerere de intentare a procesului de insolabilitate, cu introducerea modificărilor de rigoare și în Legea insolabilității, or potrivit art.12 din această lege, „*Dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege*”;

c) „*lichidarea silită a asociației*” - la moment legislația în vigoare nu prevede atribuția autorității de supraveghere de a dispune lichidarea silită a asociației și nici procedura potrivit căreia poate fi realizată o

asemenea atribuție. Prevederile art.86 și 87 din Codul Civil reglementează dizolvarea persoanei juridice și nu reglementează asemenea aspecte - lichidarea silită de către autoritatea de supraveghere. Mai mult decât atât, art.87 din Codul Civil stabilește competența instanței de judecată pentru dizolvarea persoanei juridice și, respectiv, lichidarea în cazurile prevăzute de legislație.

În acest context, poate fi specificată competența autorității de supraveghere de a înainta acțiune în instanța de judecată cu privire la lichidarea asociației sau reglementarea procedurii detaliate cu garanțiile de rigoare pentru acordarea posibilității autorității de supraveghere de a dispune lichidarea silită a asociației.

Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept relevate, norma analizată are un caracter lacunar și ambiguu favorabil manifestărilor de corupție, precum și reducerea integrității instituționale și profesionale.

Recomandări:

Specificarea deosebirii dintre încetarea procedurii de administrare specială cu revocarea deciziei de instituire a administrării speciale și încetarea procedurii fără revocarea deciziei de instituire.

Înlocuirea expresiei „*intentarea procedurii de insolvabilitate*” cu expresia „*depunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate*”, cu introducerea modificărilor de rigoare și în Legea insolvabilității.

Concretizarea posibilității legale a autorității de supraveghere de a dispune lichidarea silită a asociației.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Concurența normelor de drept
- Lacună de drept
- Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - influențare necorespunzătoare
- Legalizarea actelor de:
 - abuz de serviciu
 - depășire a atribuțiilor de serviciu

IV. Concluzia expertizei

Prin proiect se propun un șir de modificări la Legea cu privire la asociațiile de economii și împrumut, printre care sunt următoarele:

- instituirea obligației asociațiilor de economii și împrumut de a fi membri ai asociației naționale centrale;

- reglementarea regimului de administrare specială a asociației de economii și împrumut.

Unele reglementări din proiect sunt de natură să contribuie la realizarea manifestărilor de corupție. În acest context au fost identificați factori de risc precum ar fi: ambiguitatea procedurilor administrative, lacună în drept, formulare ambiguă care admite interpretări abuzive, concurența normelor de drept.

Totodată, nota informativă cuprinde o analiză modestă a elementelor novatorii cu care se intervine, cum ar fi: asocierea obligatorie a asociațiilor în cadrul unei asociații naționale centrale, concentrarea tuturor funcțiilor în mâinile administratorului special prin suspendarea activității organelor de

conducere și de control ale asociației, din cei 7 membri ai consiliului, 4 să fie desemnați de către autoritățile statale.

Prin urmare, autorul urmează să completeze nota informativă și să redacteze proiectul de lege prin prisma recomandărilor și aspectelor elucidate în prezentul Raport de expertiză anticorupție.

07.08.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Ilie Creciun , Inspector principal

